

10. Розпорядження Кабінет Міністрів України «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року» від 21 квітня 2023 р. № 373-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2023-%D1%80#Text>
11. Закон України «Про ринок електричної енергії» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
12. Зінченко А., Кунбуттаєва А. Малі учасники ВДЕ-ринку в Україні. Фонд ім. Гайнріха Бьоля. 2020. 30 с
13. Білозерова Л. Українська енергетика. Сонячна генерація: змінюються масштаб та географія об'єктів. URL: <https://ua-energy.org/uk/posts/tryfonivska-ses-foto-dtek>
14. Рішення Адміністративної колегії Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 14 листопада 2019 року № 61/10-р/к. URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=85832&schema=kid>
<https://southeastmtv.amcu.gov.ua/storage/app/uploads/public/605/a20/50d/605a2050d42ea835575629.pdf>
15. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру: постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 р. № 15. Офіційний вісник України. 2015. № 7. Ст. 164.
16. Реєстр договорів про співробітництво територіальних громад. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/rozvytok-mistsevohosamovryaduvannya/reystre/reystre/>
17. Про Національний план дій з відновлювальної енергетики на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 р. № 902-р. Офіційний вісник України. 2014. № 81. Ст. 2298.

Щербатюк О. О.,
аспірант кафедри теоретичної юриспруденції,
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВА ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Інформаційне суспільство значно трансформувало традиційні підходи до організації суспільного життя та сприяє виникненню інноваційних можливостей, які дозволяють значно розширити права та свободи громадян. Завдяки швидкому розвитку інформаційних технологій, з'явилися нові способи комунікації, освіти, праці та взаємодії між різними соціальними групами, що дозволяє створювати більш відкриті та демократичні умови для участі кожного в житті суспільства, знижуючи бар'єри та забезпечуючи доступ до нових можливостей у різних сферах.

Однією з основних ознак розвитку інформаційного суспільства в Україні є процес цифровізації, який охоплює широке впровадження цифрових технологій у різні сфери життя. Процес цифровізації в Україні відкриває нові можливості для розвитку цифрової економіки, зокрема в таких сферах, як електронна комерція, фінансові технології (фінтех), кібербезпека, інтернет речей, тощо. Зокрема, зростання популярності онлайн-платформ для торгівлі та надання послуг дозволяє малим і середнім підприємствам виходити на глобальні ринки, зменшуючи бар'єри для вступу на ринок і отримання доходів, що дозволяє підприємствам не тільки оптимізувати свої витрати, але й підвищувати ефективність бізнес-процесів, завдяки автоматизації та використанню великих даних.

Важливою складовою цифровізації є кібербезпека, оскільки зростання цифрових загроз стає однією з основних проблем для державних установ, підприємств та громадян, оскільки недоліки в системах захисту даних можуть призвести до втрати довіри населення до цифрових сервісів і загалом негативно

позначитися на іміджі держави. Тому надзвичайно важливо забезпечити комплексний підхід до захисту інформації, включаючи використання передових технологій для виявлення та запобігання кіберзагрозам, регулярне оновлення систем безпеки та навчання персоналу основам кібергігієни [1].

Однією з найбільших переваг цифровізації є значне вдосконалення публічного управління. Інформаційні технології у сфері публічного управління включають широкий спектр цифрових інструментів і платформ, які допомагають оптимізувати державні послуги, автоматизувати адміністративні процеси та покращити взаємодію між громадянами і державою. Зокрема, це такі рішення, як електронні урядові платформи, цифрові реєстри, системи документообігу, онлайн-платформи для участі громадян у прийнятті рішень, системи аналітики даних тощо [2]. Електронне урядування (e-government) являє собою одну з ключових складових цифровізації державного сектору, спрямовану на автоматизацію адміністративних процесів і забезпечення доступності державних послуг для громадян, бізнесу та інших урядових організацій. Впровадження електронного урядування дозволяє перейти від традиційної паперової бюрократії до ефективних, зручних і швидких цифрових рішень, що значно оптимізує взаємодію між державою та суспільством. Одним із головних завдань електронного урядування є забезпечення прозорості й відкритості державних процесів. За допомогою цифрових платформ громадяни мають змогу швидко і зручно отримувати необхідні послуги, такі як реєстрація транспортних засобів, оформлення паспортів та інших документів, подача заявок на отримання соціальної допомоги, участь у публічних закупівлях або реєстрація підприємств. Доступність послуг онлайн скорочує час очікування та усуває необхідність відвідування державних установ, що є особливо актуальним у сучасному динамічному світі [3]. У свою чергу, це дозволяє знижувати рівень корупції, забезпечувати прозорість процесів та ефективніше здійснювати контроль за виконанням державних функцій.

Особливу роль у цифровізації відіграє впровадження новітніх цифрових технологій у навчальний процес, що дає можливість забезпечити доступ до якісної освіти незалежно від географічного розташування студентів. Онлайн-курси, електронні підручники, віртуальні лабораторії – це лише деякі з інструментів, які дозволяють студентам отримувати знання без фізичної присутності в аудиторії. Також, впровадження новітніх технологій стимулює розвиток нових форм навчання, що значно змінює традиційний підхід до освіти. Зокрема, цифрові інструменти дають змогу здійснювати навчання в будь-який час і в будь-якому місці, що робить процес здобуття знань більш доступним і гнучким. Онлайн-курси, вебінари, віртуальні класи, а також інтерактивні платформи дозволяють студентам і учням здобувати знання без необхідності бути присутніми в традиційній навчальній аудиторії.

Особливо важливою є концепція персоналізованого навчання, де кожен учень або студент може отримувати матеріал, який відповідає його індивідуальним потребам та рівню знань. Тому, завдяки великим даним і алгоритмам штучного інтелекту, цифрові платформи можуть адаптувати навчальні програми під потреби кожного користувача, забезпечуючи більш ефективне засвоєння матеріалу.

Також, сучасним напрямком розвитку систем дистанційної освіти є таке поняття як мобільне навчання (M-Learning) із застосуванням мобільних телефонів, смартфонів, КПК, електронних книжок [4]. Технологія мобільного навчання передбачає наявність системи дистанційного навчання, яка включає в себе підсистему доступу до локального та віддаленого контенту. В порівнянні з традиційним мобільне навчання надає можливість моніторингу навчання в реальному часі та забезпечує високу насиченість контенту, що дозволяє розглядати його не лише як засіб навчання, а й як інструмент спільної роботи, спрямований на підвищення якості навчання.

Крім того, цифровізація дозволяє значно полегшити доступ до ресурсів, що раніше могли бути обмежені географічно або економічно. Онлайн-бібліотеки, відкриті наукові бази даних, доступ до яких можна отримати через Інтернет, дають студентам з усіх куточків світу рівний доступ до передових знань і наукових досліджень.

Доречно сказати, що медицина також зазнає значних змін завдяки цифровізації. Технології, як-от телемедицина, електронні медичні картки та використання великих даних для прогнозування захворювань, дозволяють знижувати витрати на медичні послуги та покращувати якість догляду за пацієнтами. Водночас цифрові технології в медицині дозволяють значно зменшити час, необхідний для діагностики та лікування, покращуючи доступність медичних послуг для всіх верств населення.

Отже, цифровізація стала основою трансформації суспільства, оскільки вона не лише змінює способи взаємодії між людьми, державою та бізнесом, створюючи нові можливості для економічного та соціального розвитку, а також сприяє зростанню конкурентоспроможності України на міжнародній арені. Завдяки цифровим технологіям створюються нові можливості для розвитку, зменшення бар'єрів між різними соціальними групами та регіонами, а також підвищення рівня доступу до знань та інформації. Однак для того, щоб максимізувати вигоди від цифровізації, необхідно вирішувати пов'язані з нею виклики, зокрема у сфері доступу до технологій, захисту даних та забезпечення рівних можливостей для всіх громадян.

Список використаних джерел

1. Кузьменко Ю.В. Проблеми впровадження ІТ-технологій у державному управлінні: шляхи вирішення та перспективи розвитку. *Актуальні проблеми економіки та управління*. 2020. № 2 (15). С. 78–84.

2. Гончаренко М.В. Інформаційні технології в системі державного управління: український і міжнародний досвід. Одеса: Видавництво «Астропринт», 2021, 345 с.

3. Бойко А.М. Електронне урядування як інструмент підвищення ефективності управлінських процесів у державному секторі. *Вісник державної служби України*. 2020. № 4 (56). С. 35–42.

4. Семеріков С.О., Теплицький І.О., Шокалюк С.В. Нові засоби дистанційного навчання інформаційних технологій математичного призначення. *Вісник. Тестування і моніторинг в освіті*. 2008. № 2. С. 42–50.